

Novinky v oblasti štátnej pomoci

Časť 1: Zmeny v GBER

Hlavné zmeny v GBER 2023

Všeobecné zmeny:

- Predĺženie účinnosti nariadenia **do 2026**
- Zvýšenie **notifikačných stropov o 10%** (Čl. 4) a maximálnej výšky pomoci (vyššie stropy pre niektoré kategórie VaV a pomoc pre ochranu ŽP)
- **Nové limity** na zverejňovanie informácií o poskytnutí individuálnej štátnej pomoci (Čl. 9)
- Zavedenie **zjednodušeného vykazovania nákladov** (Čl.7)
- Zavedenie **nových** oprávnených kategórií pomoci (Čl.19c, 19d, 21a, 25e, 26a, 36b, 38a, 38b, 44a, 52d)
- Príloha IV- **Zoznam kritických surovín** (pre Čl. 21 (3)(c), Čl.56e(10)(a)(ii)).

Hlavné zmeny v GBER 2023

Regionálna pomoc (Čl.13, 14):

- **Vylúčenie** regionálnej pomoci pre **širokopásmovú a výskumnú** infraštruktúru a **umožnenie** poskytnutia regionálnej pomoci na odvetvia **syntetických vlákien**
- **Zosúladenie znenia článku** s Usmernením pre regionálnu investičnú pomoc

Rizikový kapitál a pomoc pre začínajúce podniky (Čl.21, 22):

- Rozdelenie do **dvoch Článkov** – 21 a 21a (daňové stimuly pre súkromných investorov)
- **Nižšia participácia** súkromných investorov v prípade investícií napr. do **a) regiónov** (Čl. 21(12)), z PPO, Európsky obranný fond..
- „Bonusy“ pre **zelené investície a investície do kritických surovín** (Čl. 21(3)(c))
- Nová forma pomoci **vo forme prevodu duševného vlastníctva/udelenia prístupových práv** výskumnou organizáciou za netrhové ceny s cieľom uviesť na trh nový produkt/službu (Čl. 22(7))

Hlavné zmeny v GBER 2023

Pomoc pre Vedu, Výskum a Inovácie (Čl.25-30):

- **Vyššie intenzity pomoci** pre „IPCEI-like“ projekty (participácie viacero členských štátov na projekte, (Čl. 25)
- Nové oprávnené kategórie pomoci (**Testovacia a experimentálna infraštruktúra**-Čl. 26(a)) a pomoc pre projekty spolufinancované z **Európskeho obranného fondu alebo Programu rozvoja európskeho priemyslu** (Čl. 25e)

Pomoc na ochranu životného prostredia a pomoc pre energetiku:

- „**Clean mobility**“- nová kategória pomoci pre ekologické/vozidlá s nulovými emisiami (Čl.36b), Investičná pomoc pre nabíjaciu a čerpaciu infraštruktúru (Čl.36a)
- Nová kategória pomoci pre opatrenia **energetickej hospodárnosti budov** (Čl. 38a)
- **Rozšírenie kategórií** opatrení na obnovu prirodzených **biotopov** a ekosystémov alebo ochranu či obnovenie **biodiverzity**, ako aj na zavádzanie riešení blízkeho prírode na účely adaptácie na zmenu klímy a zmiernenie **zmeny klímy** (Čl. 45)

Hlavné zmeny v GBER 2023

Pomoc na ochranu životného prostredia a pomoc pre energetiku:

- Rozšírenie kategórií pomoci **na investície do predchádzania odpadu, investície do zberu, triedeniu komunálneho odpadu na recykláciu** (Čl. 47)
- Zavedenie možnosti **úľav z (energetických) daní** podľa smernice 2003/96/ES (Čl.44) a vo forme **zníženia environmentálnych daní a odvodov** (Čl. 44a)

Pomoc na širokopásmové infraštruktúry

- Zosúladenie s **Usmernením o štátnej pomoci pre širokopásmové siete**
- Nová oprávnená kategória **pomoci na medziuzlové spoje** (Čl. 52d)

Investičná pomoc na testovacie a experimentálne infraštruktúry (Čl.26a)

- zariadenia, vybavenie, spôsobilosti a zdroje, ako sú testovacie stanovištia, pilotné linky, demonštračné zariadenia, testovacie zariadenia alebo živé laboratóriá, a súvisiace podporné služby, ktoré využívajú **prevažne podniky**, najmä MSP, ktoré hľadajú podporu pri testovaní a experimentovaní s cieľom vyvíjať nové alebo vylepšené výrobky, procesy a služby a testovať a rozširovať technológie, aby mohli napredovať prostredníctvom priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja.
- Notifikačný strop: **EUR 25 miliónov** na jednu infraštruktúru
- Cena účtovaná za prevádzku/používanie infraštruktúry je **trhová cena/náklady navýšené o primeranú maržu**
- Základná intenzita pomoci **25 % oprávnených nákladov**

Výskumná vs. testovacia/experimentálna infraštruktúra

Výskumná infraštruktúra (Čl.25)		Testovacia/Experimentálna infraštruktúra (Čl.26a)	
Užívateľ: Vedecká komunita		Užívateľ: Prevažne podniky (MSP)	
Max. EUR 35 miliónov		Max. EUR 25 miliónov	
Základná intenzita: 50%		Základná intenzita: 25%	
Bonusy:	10pb (verejné financovanie 2 ČŠ, alebo EÚ projekty)	Bonusy:	10pb malé podniky/ 20pb stredné podniky 10pb (verejné financovanie 2 ČŠ, alebo EÚ projekty) 5pb (80% ročnej kapacity pre MSP)
Claw-back mechanizmus		-	

Investičná pomoc na nákup ekologických vozidiel alebo vozidiel s nulovými emisiami a na dodatočnú modernizáciu vozidiel (Čl.36b)

- ▶ nákup ekologických vozidiel alebo **vozidiel s nulovými emisiami** pre cestnú, železničnú, vnútrozemskú vodnú a námornú dopravu a na dodatočnú modernizáciu vozidiel **okrem lietadiel**, aby sa mohli považovať za ekologické vozidlá alebo vozidlá s nulovými emisiami, inkl. lízing (najmenej 12 mesiacov)
- ▶ Nákup a lízing sa uplatňuje len na ekologické vozidlá čiastočne poháňaných **elektrickou energiou alebo vodíkom** (aj keď spĺňajú definíciu „ekologického vozidla“ podľa Čl. 2 bod 102(f)).
- ▶ Notifikačný strop: **30 miliónov** EUR pre podnik a projekt
- ▶ Oprávnené náklady sa vypočítavajú ako **dodatočné náklady na ekologickejšiu investíciu**

Investičná pomoc na nákup ekologických vozidiel alebo vozidiel s nulovými emisiami a na dodatočnú modernizáciu vozidiel (Čl.36b)

	Intenzita pomoci v prípade súťažného konania	Intenzita pomoci bez súťažného konania			
		Malý podnik	Stredný podnik	Veľký podnik	PSO – zákazka
Ekologické vozidlá	80 %	50%	40%	20%	40%
Vozidlá s nulovými emisiami	100 %	60%	50%	30%	50%

Investičná pomoc na nabíjaciu alebo čerpaciu infraštruktúru (Čl.36a) – Zmeny

- Podporuje sa nabíjacia/čerpacia infraštruktúra bez ohľadu na typ vozidla, **ale podľa typu zásobovania energiou (elektrina a vodík)**
- Rozšírenie pomoci aj na **mobilné zariadenia** terminálu a pozemnej dopravy, okrem prístavov
- *Oprávnené náklady môžu zahŕňať aj **investičné náklady na výrobu energie z OZ a vodíka** pre dané zariadenie*
- Pomoc sa poskytuje v rámci súťažného ponukového konania **ale aj bez súťažného ponukového konania v rámci schémy**
- **Konkrétne kritéria** na ponukové konanie (zverejnenie ex-ante aspoň 6 týždňov od podania žiadosti, účinná súťaž, žiadne ex-post opravy možné, 70 % podmienok na príspevok pomoci k plneniu environmentálnych cieľov)
- Infraštruktúra **nemusí byť výlučne** užívaná verejnosťou („Ak je nabíjacia alebo čerpacia infraštruktúra prístupná pre používateľov iných ako príjemca alebo príjemcovia pomoci...“)

Investičná pomoc na nabíjaciú alebo čerpaciú infraštruktúru (Čl.36a) – Zmeny

	Intenzita pomoci v prípade súťažného konania	Intenzita pomoci bez súťaženého konania			
		Malý podnik	Stredný podnik	Veľký podnik	PSO – zákazka
Oblasti mimo regionálnej mapy pomoci	100 %	50%	40%	20%	-
Oblasti „a“ v regionálnej mapy pomoci	100%	75%	55%	30%	-
Oblasti „c“ regionálnej mapy pomoci	100%	55%	45%	25%	

Pomoc mikropodnikom vo forme verejných intervencií týkajúcich sa dodávok elektriny, plynu a tepla (Čl. 19c)

- **Notifikačný strop:** EUR 200 000 príjemca/rok, EUR 25 000 poľnohosp. prvovýroba, EUR 30 000 rybolov/akvakultúra
- **Kategórie priamej alebo nepriamej pomoci mikropodnikom**
 - Verejné intervencie do stanovovania cien (Opatrenia 1)
 - Priame platby mikropodnikom (Opatrenia 2)
 - Platby dodávateľom na zníženie cien mikropodnikom (Opatrenia 3)
- **Zákaz diskriminácie**
 - Medzi dodávateľmi a medzi mikropodnikmi
- **Všetci dodávatelia sú oprávnení poskytovať služby na rovnakom základe**
- **Maximálny pass-on benefitu pre mikropodniky**
- **Konečná cena po verejnej intervencii musí byť vyššia ako náklady**
- **Výška pomoci:** výška platby (pre intervencie 2 a 3) alebo rozdiel medzi trhovou cenou a cenou po verejnej intervencii (opatrenia 1)

Pomoc vo forme dočasných verejných intervencií týkajúcich sa dodávok elektriny, plynu a tepla vyrobeného zo zemného plynu a alebo elektriny na zmiernenie vplyvov zvyšovania cien v dôsledku útočnej vojny Ruska voči Ukrajine (Čl. 19d)

- **Notifikačný strop: EUR 2 mil. príjemca/rok, EUR 250 000 v poľnohosp.prvovýrobe, EUR 300.000 rybolov/akvakultúra**
- **Kategórie priamej alebo nepriamej pomoci MSP**
 - Verejné intervencie do stanovovania cien (Opatrenia 1)
 - Priame platby MSP (Opatrenia 2)
 - Platby dodávateľom na zníženie cien MSP (Opatrenia 3)
- **Max. 70% spotreby elektriny, plynu alebo tepla vyrobeného zo zemného plynu alebo elektriny**
- **Zákaz diskriminácie**
 - Medzi dodávateľmi a medzi MSP
- **Všetci dodávatelia sú oprávnení poskytovať služby na rovnakom základe**
- **Maximálny pass-on benefitu pre MSP**
- **Stanovenie kompenzácie dodávateľov**
- **Priemerné ceny dodávok nesmú byť nižšie ako v období 1.-31.12.2023**

Pomoc vo forme dočasných verejných intervencií týkajúcich sa dodávok elektriny, plynu a tepla vyrobeného zo zemného plynu a alebo elektriny na zmiernenie vplyvov zvyšovania cien v dôsledku útočnej vojny Ruska voči Ukrajine (Čl. 19d)

- ▶ **Kompenzácia dodávateľov pri cenách pod úrovňou nákladov (Opatrenia 1) musia spĺňať nasledujúce podmienky:**
 - ▶ Podpora len pre max. 70 % spotreby
 - ▶ Suma kompenzácie nepresahuje rozdiel medzi očakávanými trhovými cenami a cenou stanovenou pod úrovňou nákladov na základe verejnej intervencie
- ▶ **Článok sa uplatňuje počas obdobia, keď sú dané intervencie do stanovenia cien umožnené podľa sekundárnych predpisov na základe Čl. 122 zmluvy**
- ▶ **Výška pomoci: výška platby (pre intervencie 2 a 3) alebo rozdiel medzi trhovou cenou a cenou po verejnej intervencii (opatrenia 1)**

Pomoc v rámci spolufinancovania projektov podporovaných z Európskeho obranného fondu alebo Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu (Čl. 25e)

- Oprávnené náklady podľa pravidiel Európskeho obranného fondu alebo Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu
- Pomoc na spolufinancovanie projektov až do výšky 100 % oprávnených nákladov
- Maximálne intenzity pomoci sa riadia podľa Čl. 25 (Pomoc pre VaV projekty) s možnosťou prekročenia intenzity
- V prípade prekročenia intenzity – kompenzácia štátu vo výške trhovej ceny za použitie práv duševného vlastníctva/prototypov, ktoré sú výsledkom daného projektu, na iné ako obranné účely
- Maximálna suma kompenzácie: Pomoc-maximálna pomoc podľa článku 25.

Investičná pomoc na opatrenia energetickej hospodárnosti budov (Čl. 38a)

- **Notifikačný strop: EUR 30 Mio. podnik/ a projekt**
- **Zákaz pomoci** pre investície pre dosiahnutie noriem Únie, ktoré nadobudli účinnosť
- Pomoc pre dosiahnutie cieľov/noríem Únie, ktoré boli prijaté, ale nenadobudli účinnosť možná, ale **časovo obmedzená**
- Oprávnené sú **investičné náklady** na dosiahnutie vyššej energetickej hospodárnosti budov, investície do kogenerácie a centrálne zásobovanie teplom/chladom sú vylúčené
- **Vyššia energetická** hospodárnosť
 - 20 % nižšia spotreba primárnej energie pri renovácii existujúcich budov
 - 10 % nižšia spotreba, ak inštalácia/náhrada len jedného druhu prvkov v budove
 - 10 % nižšia ako prahová hodnota pre budovy s takmer nulovou spotrebou energie
- Pomoc sa môže kombinovať s pomocou na iné opatrenia
- Pre vlastníkov a **nájomcov** budov

Investičná pomoc na opatrenia energetickej hospodárnosti budov (Čl. 38a)

Základná intenzita pomoci	Intenzita pomoci pri inštalácií jedného zariadenia	Intenzita pomoci pre dosiahnutie noriem EÚ	
		Základná intenzita pomoci	Pri inštalácií jedného zariadenia
30%	25%	20%	15%

Malý podnik	Stredný podnik	a) Regióny	c) Regióny	Vysoká energ. úspora (40% zníženie dopytu)
20 pb	10 pb	15 pb	5 pb	15 pb

Pomoc vo forme úľav na environmentálnych daniach alebo parafiskálnych poplatkoch (Čl. 44a)

- Zníženie musí byť účinné na **zvýšenie úrovne ochrany životného prostredia** a je nutné, t.j. bez úľavy by podniky nedokázali vykonávať hospodárske aktivity (skupina oprávnených podnikov)
- Bez úľavy by sa podnikom **zvýšili výrobné náklady**, a daň sa **nedá preniesť** na zákazníkov
- Výber príjemcov na základe **transparentných, objektívnych a nediskriminačných** kritérií
- Hrubý grantový koeficient **nepresahuje 80% nom. sadzbe dane**
- Forma pomoci: úľava na dani, kompenzácia alebo kombinácia týchto mechanizmov

Ďakujem Vám za pozornosť!